

ERVARINGEN VAN EEN BEGINNEND NESTKASTCONTROLEUR

Han Westendorp

Tijdens een van de lezingen van de VWG was het weer zo ver: er werden vrijwilligers gevraagd! Ditmaal voor nestkastcontrole. Eens te meer begreep ik waarom dit een vogel-WERK-groep heet. "OK, OK!, laat mij mijn aandeel ook leveren", dacht ik en ik meldde me.

Een tijdje later liep ik met een oude kaart door het Bikbergerbos. In dit bos was de laatste jaren geen controle geweest. Veel kasten waren verdwenen of verrot. Op andere plaatsen waren nieuwe aangebracht.

Thuis werd de kaart bijgewerkt en er werd een handige route uitgedacht. De volgende klus was het schoonmaken, repareren en aanvullen van het kastenmateriaal. Thuis werden een aantal koolmezenkasten omgebouwd tot roodstaartenkasten.

Langzaam maar zeker begon ik de weg te kennen in het bos en kende ik alle paadjes en karakteristieke bomen. Als we met de kinderen langs het bos kwamen riepen ze: "Dat is pappa z'n bos!" Ja, het was inderdaad een beetje mijn bos geworden.

Ik was klaar voor m'n eerste controle: het laddertje, opgeborgen in de GNR-loods en een slijtvast notitieboekje, zoals Fred die aanbeveelt, op zak. Op 12 april vindt ze plaats. In veel kasten constateer ik een begin van nesten. In één kast zelfs al een ei. Met behulp van het handleidingboek concludeer ik dat het een pimpelmezen-ei moet zijn.

Wekelijks ga ik naar het bos (het mag ook eens per 10 dagen). Het kost me, uit en thuis, 4 uur. Het is dan ook een gebied, dat eigenlijk voor twee controleurs bestemd is. Telkens weer is het spannend te zien hoe een en ander is gevorderd. Een broedende vogel is prachtig om aan te treffen. Maar in verband met de kans op verstoring vertrek ik weer snel. Over verstoring gesproken, die mezen kunnen er ook wat van: Ondanks m'n voorkennis schrik ik me telkens weer lam als die kleine vogeltjes opeens sissend omhoog komen. In een week tijd verandert het bos ook enorm. Aan de beuken ontluikt opeens veel fris groen. Zowel de andere kleur als de lichtverdeling geven het bos een heel ander aanzien. Open plekken waarop ik me oriënteerde zijn verdwenen, het Douglas-bos lijkt veel lichter.

Ook wat de nestkasten betreft blijf ik voor verrassingen staan.

Vervelende: drie nestkasten zijn vernield en daarmee ook de nesten. Een kast is met een windbuks beschoten. Zou het daarbij zijn gebleven of zijn er ook vogels om zeep gebracht?

Gelukkig ook leuke verrassingen: Opeens vind ik een 'nieuwe' kast. Het blijkt een nest van een Boomklever te zijn!

De roodstaartkasten worden slecht bezet: twee van deze kasten zijn bezet door koolmezen. Na een tijdje zijn de eitjes een lekker hapje voor, waarschijnlijk, een eekhoorn. Dit model roodstaartkast (met een grote rechthoekige opening) is dus niet zo geschikt in dit bos.

Regelmatig hoor ik Buizerds en ik zie ze danook boven de akkers als ik het bos uit kom.

De eerste jongen: De kleine naakte propjes leven maken telkens weer indruk. Trots, als betref het mijn eigen prestaties, wordt er notitie gemaakt:

7 jongen, 5 jongen, enz.

De week erna hoor ik de jongen al als ik de kasten nader. De oudervogels vliegen af en aan. Met 'mijn' Bonte Vliegenvangers gaat het ook goed. De zeven jonge vogels zullen allen uitvliegen, met een ringetje dat ze van Dick hebben gekregen.

Niet ieder ei komt uit en niet ieder jong wordt groot. Regelmatig tref ik dode jongen aan. Sommige nesten lijken relatief meer door sterfte getroffen te worden dan andere.

In het Bikbergerbos is er een ruim aanbod van nestkasten. Toch blijken er nog mezen te zijn die een ouderwetse holte in een boom als nestruimte verkiezen, getuige de vier jonge pimpelmezenkopjes, die ik opeens in een oude beuk gewaar word.

In juni raken de nestkasten leeg. Een aantal treuzelaars ziet in het door mij openen van hun veilige nestkast het moment om dan ook maar te vertrekken. Vlak langs mijn neus fladderen ze het bos in.

Eind juni resten slechts de vlooiën, wachtend op de vogeltjes of wat zich anders moge aandienen....

Tijdens mijn vakantie maak ik de balans op en vul de registratieformulieren in. De laatste vraag, of ik volgens jaar weer ga controleren, vul ik in met: Ja!